

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Szenzációs fordulat a román-orosz konferencián

Az oroszok nem tudtak a tatarbunari betörésről?

— Bukaresti tudósítók távirata —

...rt adtunk már arról a konferenciáról, amely a múlt napokban kezdődött a besszarábiai Cetatea-Albában román és orosz delegátusok közt a két ország közös határának rendjét és nyugalma érintő kérdésekről. E konferencia fontosságát akkor tudjuk kellően értékelni, ha meg gondoljuk, hogy a tavaszi bécsi konferencia óta — amely tudvalevően sikertelenül végződött, — ez az első alkalom, amikor román és orosz hivatalos kiküldöttek találkoznak. A *Lupta*, amelynek diplomáciai értesülései rendszerint megbízhatók, ezt írja a konferenciával kapcsolatban:

Tegnap reggel Rudeanu tábornok, a kisenewi III. hadtest parancsnoka, szabadságon lévén Bukarestben, látogatást tett Mardarescu tábornok, hadügyminiszternél és jelentést adott le a Dnyeszter mentén fennálló helyzetről. Fokozott jelentősége van Rudeanu tábornok látogatásának most, amikor egy román-orosz bizottság összeült Cetatea Albániában. E bizottság munkájáról jól informált helyen a következőket mondják a *Lupta*-nak:

A román delegáció, élén Iovanovici tábornokkal, átadott a szovjetdelegációnak egy vaskos aktáscsomót, amelyben a mult-kori tatarbunari betörés adatai vannak felsorolva. A román delegáció tisztjeinek nagy meglepődésére az orosz delegátusok, akik a román hadsereggel és az állammal szemben a legszívélyesebb érzelmeket igyekeznek kimutatni s a lehető legudvariasabb hangon beszélnek,

kijelentették, hogy a szovjetkormány semmiféle hivatalos értesítést sem kapott, a Dnyeszter mellett álló vörös hadseregtől arra nézve, hogy Tatar-Bunarnál valami betörés volt román területre.

A szovjetkormány Románia vádjairól a kőszá hírekből és a sajtó útján értesült. Ennélfogva — mondják az oroszok — nem áll meg az a feltevés, hogy a betö-

rest Moszkvából, a szovjetkormány tudtával szervezték.

Azonban — írja aztán a *Lupta* — amikor az orosz delegáció hivatalosan kijelenti, hogy nem tud a tatarbunari támadásról, ugyanakkor a szovjetsajtó: az *Izvestia* és a *Pravda* a legfontosabb részleteket közlik arról és a cetatealbai konferenciáról.

Katonai körökben azt mondják, hogy tekintettel a váratlan

felvilágosításra, amit az orosz delegáció a tatarbunari támadásra vonatkozóan adott —

a román delegáció újabb utasításokat kért Bukarestből.

Egyelőre hivatalos titok, hogy valójában mi történt. Bizonyos azonban, hogy a Rudeanu tábornokkal folytatott tanácskozás után a hadügyminiszter megbeszélést folytatott Bratianu

miniszterelnökkel, azután pedig a királyhoz ment kihallgatásra.

Ugyancsak a *Lupta* közli egyik munkatársának egy magasrangú katonatiszttel folytatott beszélgetést. Az interjú során a katonatiszt kijelentette, hogy

a szovjet külpolitikájában — szerinte — változás állt be. Trockij harcias napja alkonyulóban van és Zinovjev nyomul előtérbe, aki nem olyan kardcsörtető imperialista, mint Trockij.

Emellett, mondja a *Lupta* informálójá, az orosz hadsereg nem az a félelmetes erő, aminek vélik és méltán tart a román hadseregtől. A háború különben is a bolsevizmus bukását jelentené.

Katonai fedezet mellett kezdik meg az előadásokat az egyetemeken

A közoktatásügyi miniszter fontos rendelete a diákzavargások ügyében

Bukarestből jelenti a Rador: Az egyetemi tanács tegnap délutáni ülése kimondotta, hogy a fakultások előadásait ma újból megkezdik katonai és rendőri fedezet mellett.

Felhívta az egyetemi tanács a rendőrséget, hogy a diákmozgalmak agitátorait nyomban tartóztassa le.

Közölte a tanács a diákszervezetekkel, hogy a visszaeső izgatóságot az ország összes főiskoláiból kizárják.

Ezzel egyidőben a közoktatásügyi miniszteriumban is ankét volt a diákincidensekkel kapcsolatosan. A miniszteriumban úgy döntöttek, hogy a katonaság és rendőrség igénybevételével kezd-

jék meg az összes főiskolákon az előadásokat, s a zavargókat tegyék ártalmatlanná. A közoktatásügyi miniszter távirati úton felhívta az összes egyetem rektorait, hogy mindazokat, akik a legcsekélyebb rendzavarásra alkalmat adnak, vagy incidenst támasztanak, — azonnal zárják ki az egyetem kötelékéből.

Haarmann mindent magára vállal

Újabb érdekes jelenetek a tömeggyilkos főtárgyalásán

— Az Estilap eredeti távirata —

A világ felcsigázott érdeklődése mellett folyik hetek óta a hannoveri tömeggyilkos szenzációkban gazdag főtárgyalása. Haarmann elszánt viselkedése csaknem példátlan az utóbbi évtizedek bünkronikájában.

Haarmann a tegnapi tárgyalás megkezdése előtt arra kérte az elnököt, hogy rendeljen el szünetet, mert ideges és képtelen figyelemmel kísérni a tárgyalást. Az elnök Haarmann kérését elutasította és elrendelte a tárgyalás folytatását. Haarmann erre ingerülten megjegyezte:

— Mit is keresek én itt emberséget.

Haarmann idegesen vonszolja magát az elnöki emelvény elé és az elnöknek arra a kérdésére, beismeri-e Senger meggyilkolá-

sát, így felelt:

— Nem én gyilkoltam meg, de vállalom. Vegye csak a törvényszék úgy, mintha én követtem volna el ezt a gyilkosságot

is, nekem már ugyis mindegy.

E kijelentés után Haarmann olyan apatikusan viselkedett, hogy az elnök kénytelen volt a tárgyalást felfüggeszteni.

Megengedte Haarmannak, hogy szivarra gyújthasson. Haarmann a szivart elszívta, aztán kissé megnyugodott, úgy, hogy a tárgyalást tovább folytathatták.

Magyarország 1943-ig kétszázmilliót köteles fizetni

— Budapesti tudósítók távirata —

A Nyolcórui Ujság jelentése szerint a jóvátételi bizottság egyik albizottsága amely Budapesten tartózkodik, az utódállamok birtokába került magyar állami javuk felbecsülésével foglalkozik. A bizottság működése a jóvátételi kérdésben nem jelent fordulatot, mert a jóvátételt és a népszövetségi kölcsönt

a megelőző tárgyalásokon 1943 év végéig sikerült rendezni.

Magyarország 1926 év végéig jóvátételt nem fizet, 1927-től 1943 végéig kétszázmillió koronában megállapított fix összeget köteles leróni.

A bizottság valószínűleg még e héten elhagyja Budapestet.

Dorian Filmszínház

Ma kedden bemutató

A lehetetlen asszony

Társadalmi dráma 6 felvonásban

A főszerepben:

Glória Swanson,
Conrad Nagel

Dorian-film.

HIREK

MAI ZÜRICHI NYITÁS

BERLIN . . . 123—	PRAGA . . . 1560—
NEWYORK 51650	BUDAPEST 70—
LONDON . 2424—	BUKAREST 260—
PARIS . . . 2777—	BÉCS . . . 7290—

VÁRADAI ÁRFOLYAMOK:

Magy. kor. . . 375	Dollár . . . 19850
Cseh kor. . . 6J2	Oszták kor. 357—
Svájci frank 3865	Angol font . 940—
Francia fr. . 1070	Lira 870

* Jónás Demetert rehabilitálják. Hódor közigazgatási inspektor, volt biharmegyei prefektust bizta meg a belügyminiszter annak a hivatalos vizsgálathoz megejtésével, amelyet Jónás Demeter gazdasági tanácsos ellen tettek folyamatba a váradai közbirtokosság feljelentésére. Több visszaéléssel vádolták meg legfelsőbb hatósága előtt a tanácsost, s most, hogy a vizsgálat befejeződött s a súlyos vádak alól Jónás Demeter tisztázta magát. Az ügyben különben hivatalos jelentést még nem adtak ki.

* Tanácskoznak a mezőtelegdi Gloria-butorgyár hitelezői. Mezőtelegd egyik virágzó iparvállalata: a Gloria butorgyár tudva levően még a nyáron válságba jutott és akkor a cégtulajdonos Gerő Sándor kényszeregyezséget kért s százalékos kvótát ajánlott a hitelezőknek. A kényszeregyezséget tárgyaláson a hitelezők elfogadták az ajánlatot, de úgy látszik, valami zavaró momentum merülhetett fel, mert tegnap délután tanácskozásra ültek össze a Kereskedelmi Csarnokban. Erdemlegesen azonban nem tárgyalhattak, mert nem minden hitelező volt jelen. Legközelebb újból tanácskozni fognak.

* A HEGEDÜS HIRLAPIRODA vizumosztálya értesíti az utazó közönséget, hogy az osztrák vizum megdrágult. Többeszi utazás 530 lei, egyszeri beutazás 265 lei, átutazás 53 lei. Utleveleket gyorsan és pontosan csak a Hegedüs Hirlapiroda vizumoz.

KÖNIGSMARK

Dorian-Filmszínház

* Csütörtökön lesz a protestáns jótékony egyesület választmányi ülése. Nagyvárad egyik legnagyobb intézménye, a protestáns jótékony egyesület, csütörtök délután 6 órakor tartja választmányi ülését az Ór-utcán levő színházában. Az ülésre most küldték szét a meghívókat és azon tekintettel a tárgysorozat fontosságára, úgy a férfi, mint a női választmány összes tagjai megjelennek. A protestáns jótékony egyesület régi tradíciókhoz híven, 1925 február 2-án nagyszabású estélyt rendez, hogy a befolyó jövedelemből az árvaház fenntartását biztosítsa.

* Andrassy Gyula beszédének hatása. Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar nemzetgyűlés folyosóján Andrassy vasárnap beszéde élénk megbeszélés tárgyva volt. Egységspárti körökben megállapították, hogy a legitimisták újabb zászlóbonthatása nem tekinthető jelentőséges politikai eseménynek. Andrassy szereplését vergődésnek tartják, a királykérdést akarja ismét bedobni a politikába és a szenvedélyeket akarja időszerűtlenül és céltalanul felkavarni.

KÖNIGSMARK

Dorian Filmszínház

* Chanuka. Az Izr. Fiúarvaház f. hó 21-én, vasárnap délután fél 6-kor Chanuka ünnepélyt rendez, melyre az árvaház jótévedőit és az érdeklődőket ezután tisztelettel meghívja az Arvaház Elnöksége.

* Az Amateur sportklub bálja. Fiatal, ambiciózus emberek Amateur névvel sportklubot alakítottak és páratlan ügyeskedéssel fejlesztik szinte napról-napra az életrevaló sportegyesületet, amely, ha a mostani tempóban fejlődik, hamarosan komoly, számbaveendő tényezője lesz a nagyváradai sportéletnek. A sportklub tagjai január 17-én fényes sikerűnek ígérkező bálát rendeznek a Kereskedelmi Csarnokban és bizonyosra vehető, hogy a nagyváradai társadalmi élet legjobbjai jelenlétükkel sozzájárnak a bál sikeréhez és ezzel is támogatni fogják a sportegyesület ambiciózus vezetését.

x Kegyelet a Sas alatt.

* Szülők és tanítók bizottsága. Egy még októberben kelt miniszteri rendelet értelmében minden iskola és óvoda mellé bizottság szervezendő, amelyből nagy gyűjtőbizottság alakítandó a polgármester elnöklésével. A rendeletnek megfelelően a tanács megkereste az összes iskolák és irodák vezetőit, hogy ezeket a bizottságokat haladéktalanul alakítsák meg. Az egyes bizottságok tagjai hivatalból a város egy delegátusa az iskola igazgatója és a környéken levő pap. Azonkívül a szülők részéről négyen vannak képviselve ebben a bizottságban. Az albizottságok megalakítása után rövidesen megalakul az ugynevezett nagy bizottság is.

Apolló mozgósínház

Kedden, dec. 16-án utoljára

Broadway csalogánya

Amerikai társadalmi dráma 6 nagy felvonásban.

* A Kereskedelmi Csarnok nagy Szilveszter-estélye. Hagyományaihoz híven a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok az idén is etekelő nézője Szilveszter-estélyt rendez, amelynek exkluzivitása egyben intimitást is jelent. A rendező, amelynek élén a Csarnok elnökei és alelnökei állnak, olyan programról gondoskodott, amely szellemesség és kedély tekintetében a legmesszebbmenő követelményeknek is megfelel. A belépésre meghívó jogosít s a meghívásokat a legnagyobb körültekintéssel fogják eszközölni.

x „A Lehetetlen asszony“ a Dorian-filmszínházban. Ma, kedden kerül bemutatásra „A lehetetlen asszony“ c. társadalmi dráma, melynek a főszerepét Glória Swanson és Konrad Nagel alakítják. (Dorian-film.)

x Ma, kedden az Apolló mozgósínházban utoljára megy a „Broadway csalogánya“ hatásos amerikai társadalmi dráma 6 nagy felvonásban. Egy fiatal, ártatlan, kisvárosi leány művészi becsvágya és szerelme képezik a tragikai összeütközés tárgyát, amelynek során a leány gyermekkorú pajtása és szerelme ártatlanul gyilkosság gyanújába keveredik és halálra ítéltetvén a leánynak csak az utolsó percben sikerül szerelmest a „justice mond“-tól megmentenie. A darab eseményeinek mindvégig érdekfeszítő, a szereplők játéka pedig elsőrendű művészi teljesítmény.

KÖNIGSMARK

Dorian Filmszínház

x Megjelent a CHIK angol és francia szabászati tankönyv, mely magántanulásra igen alkalmas, bárki rövid időn belül könnyen megtanulhatja a legújabb és legjobb CHIK szabást. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Menyasszonyi kelegyekhez vászonarut, batist chiffonokat a legjobb gyártmány legolcsóbban Leitner Mártonnál 789

Orvosok PURGO-1 ajánlatnak eredeti dobozban 1

x Flohr harisnya Darvasnál 67 lei. 2

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nilgész telep) pályaúdvarral szemben.

80 cm. széles ing-flanellek 36 leiert Leitner Mártonnál 789

Az ópium király Apolló-sláger

* A tábla elnöke Bukarestbe utazott. Stefan Stancescu, a nagyváradai ítéltábla elnöke tegnap Bukarestbe utazott, hogy a legelső igazságügyi tanács (Consiliul Superior de Justitie) ülésén résztvegyen. Állítólag az üresedésben levő bírói állásokat fogják ez alkalommal betölteni.

* Jégpálya a Rhédey-sportterren megnyílt melegedővel.

* Kiraboltak egy pincért. Kovács Árpád a Rózsabokor elhordója, úgy látszik edzett ember. December közepén is nyitva hagyja lakásának ablakát, hogy éjjelután friss levegővel teljen meg a szoba. Szombaton este azonban úgy látszik egy szemfüles tolvaj megirigyelte ezt a passzióját és az ablakon keresztül bemászott az árván hagyott lakásba, ahonnan Kovács minden ruháját és fehérneműjét magával vitte. A rendőrség a betörőt . . .

Színház

Kedd: Hajduk hadnagya, B bérlet. Szerda: Kis muszkák, ujdonság először, bérleten kívül.

Csütörtök: Kis muszkák, A bérlet.

Péntek: Kis muszkák, B bérlet.

Szombat délután: Házasságok az égben kötetnek, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Balga szűz, operett ujdonság először, bérleten kívül.

Vasárnap délelőtt: Éjjeli menedékhely munkás előadás.

Vasárnap délután: Csikós, mérsékelt helyárrakkal, fél 3 órakor.

Vasárnap délután: Öngyásága két férj, mérsékelt helyárrakkal, fél 6 órakor.

Vasárnap este: Balga szűz, operett ujdonság másodszer, bérleten kívül fél 9 órakor.

Hétfő: Balga szűz, operett ujdonság harmadszer, A bérlet.

Hajduk hadnagya. Kedden B bérletben tüzte ki az igazgatóság a nagy sikerrel felújított magyar tárgyú Hajduk hadnagya operettet melyben Bihari Sándornak, a kitünő baritonistának lehetetlenül meleg és őszinte sikere volt. A pompás operett főszerepeit Bihari Sándoron kívül Biczó Margit, Barna Sári, Betegh Béni, Rohonczy, Madas Stoll, Hevesi játsszák.

Egy nagy magánkönyvtár

megvétele folytán magyar és német nyelvű, válogatott, teljesen új, szépirodalmi, tudományos és ifjúsági művekből

antiquar áron olcsó karácsonyi könyvvásárt rendezünk

Láng József Utóda könyv, papír és xenemükereskedés

Igmándi kúrák otthon. 4000 év előtti korszakba vezethető vissza az Igmándi keserűvíz készítésének és hatékony alkotórészeinek összeérési folyamata a földgyomrában, (felfedezte Schmidhauer A. 1863. évben) s mint ilyen a gyomor-, bél- s egyéb belső betegségeknek páratlan természetes gyógyszere.

Kapható minden gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben. Rendszeres adag reggelizs előtt fél pohárral. Az IGMÁNDI nem lévszítendő össze másfajta keserűvizekkel.

Sulyos pénzbírságok a rendőrbíróságon

A rendőrbíróság hosszabb szünetelés után ma délelőtt ismét ülést tartott és talán kiakarva pótolni az elmulasztottakat, igen szigorú ítéleteket hozott.

Elsőnek Weisz Sándor és Altmann Márton, az Imperial-kávéház tulajdonosai állottak Horváth kapitány elé. Többeszoéri felszólítás dacára, iparendély nélkül vezették az üzletet. A büntetés maximumát 3000—3000 lejt alkalmaztak velük szemben. Természetesen mindketten felebbestek a tulszigoru ítélet ellen.

Hasonlóan protestált az ítélet ellen Sarkadi Bálint építész, aki sehogyan sem akarta elismerni, hogy ő, mint szakember építkezést kihágást követett volna el. Tiltakozása azonban nem sokat használt és Horváth rendőrbíró 700 lejes bírsággal sújtotta.

Horváth Árpád bérkocsis már nem egy ízben fordult meg a rendőrbíróságon. Most holmi fuvarmegtagadásért vonták felelősségre. Védekezése ellenére 500 lejt fizet rá az üzletre.

Jósa Lajos a vasárnapi munkaszünet megszegéséért csekély 300 lejt fizet. Yeamer Miklós a kelleténél többet ívott közönség elleni kihágásért mindössze 10 lejt lett elítélve.

Gerber Ignác tanoncát rendszertelenül küldte iskolába. Horváth kapitány 700 lejjel büntette Gerbert.

ISKOLÁBAN

Tanító: Mondj fiacskám egy egyszerü tömondatot.

Bandi: Anyám tyukja költ.

Tanító: Jól van fiam. Na és most mondj egy bővített mondatot.

Bandi: Igen is... Izé... Apám tyukja többet költ.

Az Orsolya zárda iparművészeti iskolájának kiállítása

Az Orsolya zárdában érdekes kiállítás nyílt meg a napokban. Egy fiatal nagybányai művészlány: Kopa Mária mutatja be a képeit, amelyeket Thorma és Réka mesterek nyomán festett. Kopa Mária új és biztató tehetség. Képei sok öntudatot és akarást árulnak el, ami különösen áll a portréira, amelyek nőknél ritka biztossággal látattatják meg egy-egy emberi arc karakterét. Van egykét nagyobb virág esendélete, amelyeknek meleg tónusa és kifejező, szolid naturalizmusa minden dicsőreget megérdemel. Azt hisszük, hogy sok képének akad Nagyváradon gazdája.

A kiállítás másik részét az Orsolya zárda iparművészeti iskolájának három hónapos munkásságát dokumentálja. Ez az iskola, amely Hedrich Janka tanárnő avatott vezetése alatt egyre népszerűbb lesz Nagyváradon a társadalom különböző rétegeiből rekrutálódott tanítványokat foglalkoztat. A növendékek az iparművészet minden ágát kultiválják, s hogy milyen sikerrel, azt bizonyítják a kiállított tárgyak: gobelének, selyemdiszek, párnák, terítők, baktimunkák, himzések stb. — egytől-egyig értékes és izléses műdarabok. A kiállítás iránt megérdemelt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Mindennemű 294

Uri és Női lehérművarrási

gép-gomblyukkötést, endlizést legkisebnyen vállal „He cules” lehérműszalon Calea Victoriei Kolozsvári-utca Telefon 698

Kedvező fordulat az elbocsájtott bírák ügyében

A Semmitőszék elítélte az új nyugdíjtörvényt

Tegnap kaptuk a híret annak, hogy a bukaresti Semmitőszék Petrőczy táblabíró után, Virányi törvényszéki bíró felfolyamodását is elutasította. De még csak nem is regisztrálhattuk ezt az eseményt, amikor szinte egyidejűleg olyan új fordulatról értesültünk, amely most már előreláthatólag kedvező mederbe tereli az elbocsájtott magyar bírák ügyét. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy

a Semmitőszék teljes ülése olyan új döntést hozott, amely szerint az az egy szakaszos törvény, amely az erdélyi nyugdíjtörvényt megszüntette — alkotmányellenes

Onaciu Sándor volt kolozsvári táblai tanácselnök felfolyamodása szolgáltatott alkalmat a legfőbb bíróságnak erre a páratlanul érdekes és nagyjelentőségű enunuciációra. Onaciu 1921 februárjában nyugdíjazták, azonban nyugdíjának folyósítását 1923 júliusában beszüntették. A jogos járandóságai nélkül maradt bíró erre a Semmitőszékhez fordult panasszal, amelynek 3. tanácsa az ügyet — elvi állásfoglalás végett — teljes ülés elé terjesztette.

A Semmitőszék teljes ülése néhány nappal ezelőtt hozta meg döntését, amely minden bizonnyal a legkitünőbb román bírói alkotások között foglalhat helyet. A gyönyörű jogász érveléssel kifejtett döntés mindenekelőtt abból indul ki, hogy

az alkotmány 137. §-a szerint a csatolt területek törvényi érvényben maradnak mindaddig, amíg azokat új egységes törvények nem váltják föl.

Ennek a rendelkezésnek kifejezett célja az volt, hogy az imperium megalakulása után minden lehető jog bizonytalanságnak elejét vegye. Ugyancsak ennek az elvnek adott kifejezést az 1918. dec. 13-án kelt 3632. számú királyi dekrétum is, amely — a külügy, hadügy, posta, vám és az állambiztonság ügyeinek kivételével — a csatolt területek kormányzását a Consiliul dirigentre bizta. Ezen az alapon a kormányzótanács 843. sz. dekrétumával el is rendelte a nyugdíjaknak az 1912. évi 65. magyar tc. alapján való folyósítását és 1920 áprilisában az 1462. számú dekrétumával ismét elismerte a csatolt területek tisztviselőinek nyugdíjjogosultságát. Mindezek alapján a Semmitőszék megállapította, hogy

az 1924 január 31-én kelt törvény ellenkezik az alkotmány 137. §-ával.

és pedig azért, mert hatályon kívül helyezett olyan régi rendelkezéseket, amelyek helyébe új, egységes törvények — nyugdíjtörvény, tisztviselői törvény — még nem léptek életbe, vagyis

etekintetben teljes jogbizonytalanságot teremtett.

Ezt a kitünően megkoncipiált selvi jelentőségű döntést a Semmitőszék teljes ülése — érdemi határozathozatal végett — ártette a 3. számú tanácshoz, amelynek állásfoglalása ezek után nem lehet kétséges. Aminthogy nem lehet kétséges az sem, hogy az új döntés az összes folyamatban levő vagy akár el is intézett felfolyamodások ügyét prejudikálni fogja.

Mi lesz

a váradai postatisztviselőnőkkel

Hirt adtunk arról, hogy a nagyváradai postaigazgatóság területén több kezelőnőt, akik a román nyelvből nem mutatnak megfelelő előhaladást el fognak bocsájtani. E hirrel kapcsolatban felkerestük Marini postaigazgatót, aki kijelentette, hogy újabb elbocsájtásról

szó sincs. Egy régebbi miniszteri rendelet értelmében fel kell terjeszteni a központi igazgatósághoz azoknak a névsorát, akik a román nyelvet nem bírják és az igazgatóság fog dönteni továbbí sorsuk felől.

Szakadás

a munkások szervezetében

A váradai vasmunkások és az amszterdami internacionale

A nagyváradai szervezett munkásság körében hosszabb ideje olyan tünetek mutatkoztak, amelyek azt a látszatot keltették, mintha a szervezett munkásság soraiba beférkőzött volna az egyenetlenkedés. Az eddigi mozgalmakban a munkásság egységes harci fronton küzdött, a szétválás jelei a legutóbbi vasöntődei mozgalomnál kezdtek mutatkozni, ahol két irány táborra csapott össze. Tudvalevő ugyanis, hogy a nagyváradai vasmunkások szervezete a harmadik internacionalehoz tartozó szövetség mellett foglalt állást. Az utóbbi szervezethez tartozó munkások semmiféle közösséget nem tartottak fenn azokkal az európai munkásszervezetekkel, amelyek a jóval mérsékeltabb amszterdami internacionale kötelekébe tartoznak. Nagyváradon

számos olyan vasmunkás dolgozik, akik külföldről jöttek ide és mikor Váradról újból visszatértek hazájukba az ottani szervezeteknél nem ismerték el azokat a járulékokat, amelyeket Váradon fizettek be és így segélyigényük rövidséget szenvedett. Ennek a hátrányos helyzetnek akart véget vetni a nagyváradai vasmunkásság egyrésze, amelyik kimondotta, hogy megalakítja az amszterdami internacionale kötelekébe tartozó kolozsvári vasmunkások szövetség váradai fiókszervezetét.

Vasárnap délután a munkásságnak ez a része értekezletet tartott, amelyen kimondották a helyi csoport megalakítását és elhatározták, hogy érintkezésbe lépnek a kolozsvári szövetséggel és kéri felvételüket.

Kevés kifogás érkezett a közszemlére tett állampolgársági listák ellen

Ki maradt ki a névsorból

Immár két hét óta van közszemlén az állampolgárok listája és a publikum meglepő közönyvel kíséri ezt a fontos aktust. Naponként alig pár száz ember kíváncsi arra, hogy vajjon mit döntenek állampolgársága felől. És ami még ennél is feltünőbb, eddig mindössze

150 kérvény

érkezett az állampolgársági hivatalhoz és ezeknek is javarésze a név, vagy legjobb esetben az adatok helyesbítését kérelmezi.

A publikum zöme úgy látszik — mint mindent — úgy ezt is az utolsó pillanatra hagyja és majd a hó végén indul meg a valódi ostrom az állampolgársági listák megtekintéséért.

A kimaradottak névsorának folytatását egyébként itt adjuk:

Szent Jeremiás-utcai lakosok: özv. Szala Gáborné 3, Stefanik György 3,

özv. Patay Istvánné 21, Vas Imre 7, Sándor Jánosné 11, özv. Kiss Sándorné 9, özv. Hekler Józsefné 9, özv. Krucsia Györgyné 8, Atanász Péter 11, Hoducz István 4, özv. Glatter Ferencné 4, Kiss Ferenc 8, Lénárd Lajos 2, Harapka Miklós 11-a, özv. Fehér PPálné 11, Nemes Lajos 5, Papp Estera 11, Juhos István fab, de lemne, Zach József Elisabeta 20, Weisz Béla Victoriei 62, Vincze Ferenc Szaroveczky 18, Tarsoly János Transului 7.

Szarvassori lakosok: Riedl Adolf 5, Kasovits Gyula 7, Weisz Simon 19, Fajna Györgyné 25, özv. Kiss Károlyné 21, Eichstein Oziás 21, özv. Markusz Gyuláné 21, özv. Domanek Jánosné 21, Cebanu Andrásné 28, Blech Aron 17, Deutsch Kálmán 27, özv. Nagy Andrásné, 28, özv. Klein Sámuelné 15, Pollák József 23, Schwed Salamon 17, özv. Szilágyi Istvánné Fabriciei 19, Melega László 21, Szél Ferenc Fabriciei 24, Steiner Ernest A. Jancu 15, Sándor József S. Francez 30, Kiss Gyula Uzina de apadurt, Stein Mór Bástya 4, dr Goldner Herman Berthelot 6, dr Berger Ernő A.

Jancu 4, dr Szöke Ferenc Várody 59, dr Vértés Sándor Pável 14, dr Berger Erzsébet Gojdu 20, dr Bihari Miklós Plo-pilor 2, dr Lakatos Márk Victoriei 14, Bazonyi Margit Ciorogáriu 26, Benkő Katalin Aradi 3, Blau József Eroilor 70, Constantin Gh. Joan Sztaroveszky 18, Fried Ilona Sztaroveszky 18.

Strada Crinului lakosok: Szentgyörgyi János 5, Schwartz Izsák 1, Goldberger Ignác 1, öz. Szücs Józsefné 1, Kurták Arthur Fabricilor 2-a, Mouth Otilia Berkovics 5, Mitevan Ferenc Csáky 2, Cim József Spitalui 77, Fodor József Francia-sor.

Szent Imre-utcai lakosok: Székely István 3, Pellei János 3, Érsek Sándor 6, Hidvégi Károly 7, öz. Pénzes Lajosné 11, Milotai Sándor 13.

Victoria (v. Kolozsvári) utcai lakosok: Katz Sándor 76, Kont János 85-b, Kocs-marek Ferenc 97, Glöckner Gyula 176, öz. Oláh Józsefné 71, László Sándor 193, Kovács Irma 75, Dézsi Lajos 91, Va-das Lajos Transcului 26, Kelemen Izidor Viilor 14, Kramer Emilné 91, Csák János 88, Kohn József 91, Pikó Mária 88, Sonia János 97, Karácsonyi Károly 76, öz. Koller Bernátné 127, Fráter Zsigmond Vlahuta 47, Nagy János Ma-gyar 9, Magyar Adalbert 135, Hatvani Sándor 135, Fok József 135, Klein Sa-lamon 102, Sichter Péter 43, Kohn Már-ton 101, Lőrinc Mária Jókai 21, Lisztes Elek 110, Liebermann Dávid 46, Feug Jakab 46, Molnár Károly Gilányi 11-15, Véber Valentin 18, Friedman Zsigmond 67, Weinstein József 67, Cosma Zsig-mondné 67, Jávorszki Kálmán 135, Se-bestyén István 51, Friedmann Mór 16, Mednyánszki Gyula 65, Oláh Sándor Aranyoldal 147, Putnoki Sándor Arany-oldal 141, Reich Fülöp Alexandri 29, Seelinger Avram 15, Tóh András 76, Jé-ger Abrahám 73, Dinesz Herman 20, Schmidt Anton Biseriei 14, Farkas András Kálvária 23, Nemes József Bi-seriei 19, Végh Ferenc 19, Kormos Béla 8, Bódis Ferenc 1, Pekker Ferenc 4, Ke-mény Lajos Biseriei 5, Tarsoly Joan 97, Nagy Margit Berthelot 23.

Baross-utcai lakosok: Pántos József 2, Muszki József 1, Kipelman Náthán 1, Herskocis Salamon 1, Grósz Ede 13, Fried Adilf 3, Deszberg Márton 7, Gei-ringer Mesuleru 1, Tischler Károly 10, Stern Simon 10, Hajnal László 9, Sche-ter József 1, Dachner Chaim 9, Adler Melach 1, öz. Gottesfeld Zseni 1, Her-ling Zaide 9, Szobel Frida 1, Kurucz Károly 7.

Kolozsvári-utcai lakosok: Piszkoj Zsó-fia 41, Hamarád György 135, Gubis Adám 135, Feldmann Ábrahám 53, Bi-

ról Albert Vlahuta 32, Bóhus Mihály 135, Szalai Lajos 135, Janky József 117,

Fink Zsigmond Vlahuta 10, Marozs László 138, Tóth Károly 11, Angyal Jó-zsefné 11, Kocsis Sándor 11, Katona Miklós 135, Feuerstein Sámuel 130, Papp László 117, Ambrus György 102, Fohn Ignác 110, Szabó József 129, Hegedüs Sándor 106, Márton Ignác 104, Váradi Mihály Aradi 21, Berger János 11, Bog-nár Pál 106, Szabó Jenőné 144, Csizmás Katalin Imre 2, Vaszahán Bazil 131, Bognár Béla Vulcan 17, Valeszki Vasilie 137, Beck Joan 137, Beer Áron Ferdinand 12, Balcus Mihály 137, Dieker József 135, Kovács Sándor 137, Goldhnger Bernát 130, Szvatek Emil Petru 1, Lő-rinc Mihály 128.

Szent Anna-utcai lakosok: Kovács Erzsébet 20, Szina Lajos 19, Barabás Pál 25, Müncksetein József 5, Siber Ist-ván 13, Biró Jenő Cosbuc 19, Nagy Mária 13, Galocsei Árpádné 25, öz. Molnár Lajosné 7, öz. Sándor Bálint-né 21-a, Grünfeld Jakab Magyar 23, Szerző József Aranyoldal 151, Boros Zsigmond 26, Szabó Sándor 32, Galuc János Aranyoldal 143, Hadadi György Bajza 7, öz. Steier Adolfné Szaniszló 6, Farkas Sándor 36, Török János 26, Nagy József 31, öz. Vince Sándorné 26, Pipó Ferenc 29, Papp Lajos Arany-oldal 180, Bajnok Anna 25, Krámer Fe-renc 30, Szabó Sámuel 32, Majer György 10.

Legmodernebb férfiruhák
FOR GENTLEMEN uri divát-
szalonban készülnek
Rimanóczy-szálló épület 1083

Karácsonyra vegyen magának KLEIN SIMON-nál 100 leiert egy női filckalapot
Str. I. Vulcan (Nagy Sándor-a.) 1. 358

EZÜST evőeszközök és dísz tárgyak
BRILLIANS és gyöngy ékszerek 1130
ARANY és piatina ajándéktárgyak
SVÁJCI zseb és női karórák nagy választékban
Állandóan nagy raktár kina-ezüst, alpaccá-
evőkészlet és dísz tárgyakból, továbbá faliórákból

Nagy karácsonyi kiárusítás
KLEIN
ékszeráruházában
Avram I. (Kossuth) utca 4 sz. 393
14 karátos aranyból
pecsétgyűrűk . . . 180 Leitól
Jegygyűrűk . . . 350 Leitól
Karkötők . . . 400 Leitól
Gyémánt gyűrűk . . . 400 Leitól
Kar a any órák . . . 950 Leitól
Férfi arany-órák . . . 3600 Leitól
Nyak láncok . . . 350 Leitól
Brilláns gyűrűk . . . 800 Leitól
Ezüst cigaretta tárca 800 Leitól
Nickel órák . . . 190 Leitól

Ezüst dísz tárgyakból, modern szemüvegek, és lorgonokból nagy választék
Kéremakirakati árakat figyelemmel kísérni

Ki nem vásárol a SAVOLY illatszertárban?
Akinak kidobni való pénze van. Mert a vevőnek itt nemcsak az az előnye, hogy legolcsóbban szerezheti be pipere szükségletét, hanem egy üveg Origan, Chypre vagy rózsai latu IXIA kölni-
vizet is kap ajándékba
Borbélyok legelőnyösebb beszerzési forrása.
Karácsonyi ajándékok, illatszerka-
zetták, festő készletek, manikűr garni-
turok, Houbigant, Coly, Piver, Roger & Golliet és a többi francia gyárak vi-
lághírű cikkeiből állandó nagy raktár.
Az Ixia kosmetikai laboratorium ja-
nuár hónapban új ajándékkal kedves-
kedik vevőinek. Tessék a hirdetéseket
figyelemmel kísérni.

Két világhírű regény
A Hegedüs Hirlapiroda kö-
csönkönyvtára a következő
lágirodalmi műveket ajánlja
vasóinak:
Denis Diderot: *Rameau unokaöccse*. A francia forrad-
lom eszmei előkészítői közt
szerepet játszó Diderot-nak
a regénye friss párbeszéd eg-
y izgó-mozgó, minden izmával ki-
lön komédiát játszó ember
az író között, Rameaunak, a hí-
res muzikusnak unokaöccse a
alak volt, de Diderot sokat vi-
önmagából munkája hőisébe. K
Diderot beszélget egymással
egyik a meglett, jőzan átlage
kölesü, — a másik minden a
kölesi szabály felforgatója. A
unokaöccs különben az elősdi-
tipusához tartozik, de minde-
izében egyéni. Ahogy életmód-
járól, kitartóiról beszél, abból
egy egész társadalom képe ke-
kedik ki.
Jacobsen: *Lyhne Niels*. E
a híres regény korrajznak ki-
szült, de már megírás k
„szexuális vágyódás és szexu-
dés homályosítja el” az eredeti
gondolatot. A hős minden a
élése csak passzív tovasodród
a szép és kegyetlen Edele irán
táplált gyermeki szenvedélyéből
a szép, kacér Boye asszonnyal
folytatott teljesen akaratnélkü
viszonyba, majd *Fenimore*-re
Erik feleségével való házasság-
törésbe és végül egy nyugodt
családi életbe. Megható Lyhne
Niels küzdelme az atheizmussal
aztán imája beteg gyermek
ágyánál és végül halála egy kö-
házban.

Csék 10 napig
alakítsa át fillo és velurkalapját
50 leiert 100 lel helyett
Klein Simon
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-a.) 1. Sz.
Fényposztó minden színben, női ka-
báttra 520 — LEITNER Mártonnál
Tekintse meg
FOR GENTLEMEN uridivat szalon
Rimanóczy-szálló épület
Külön látványosság 1083

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGELADÁS

más vállalat miatt

Rőfős-, Divatáru-, Harisnya- és Rövidáru üzletünket
teljesen felosztatjuk
és az árukat készpénzfizetés mellett gyári áron alul kiárusítjuk

Bulv. Regele Ferdinand 5 MERCUR ÁRUHÁZ volt Rákóczi-út 5. szám
Berendezés eladó! Üzlethelyiség kiadó!

1134

Az ópium király Apolló-sláger

Iliescu György az új pénzügyigazgató

A súlyos fegyelmi vétségek miatt elmozdított Coroiu pénzügyi adminisztrátor helyébe a pénzügyminiszter Iliescu György eddigi helyettes-adminisztrátort nevezte ki. Még ugyan nem érkezett meg a kinevezési dekrétum Nagyváradra, de Iliescu elfoglalta pozícióját, amelyet ténylegesen hónapok óta ő töltött be. Iliescu György eddigi működésével már régen megnyerte a maga számára a közönség simpatíáját és remélhetőleg előzeny modorával, megértésével, intelligenciájával ezután is szívesen rendelkezésére fog állni minden hozzáfordulónak.

Néhány szó a magyar grafikusok kiállításához

A Helikon grafikai kiállítását, érdekeset hozott. Új nevekkel, új gondolatokkal, új technikával találkozunk, amelyek zökkenő érzés nélkül közelebb viszik a nagyváradai közönséget napjaink képzőművészeti problémáinak megismeréséhez. A számtalanszor ismétlődő, fárasztó, megunt festői jelenségek után egy régóta vágyott, keresett újdonság örömet rejteget ez a kiállítás. Magyar grafikusok kollektívja az a szírt, amelyről ma a vidéki város intelligens, érdeklődő közönsége lenézhet az eddigi képzőművészeti szempontból eseménytelen, sivár napokra. Nem Budapestet reprezentálja ez a kiállítás. Uitz Béla, a kiállítás büszkesége, akinek a nevét hódolattal dekorálja Rudnai, Vaszari és még számos kiváló magyar művész neve, Bécs művészetének idevetődött izzó fénycsóvjára. (—)

Mennyi bért fizet a Transsilvania kávéház

Az Egyesülési (Szent László) téri Transsilvania kávéház bérletje: Weinfeld Sámuel és neje érdekes bérharcban áll a háztulajdonos Kovács örökösökkel. Weinfeld a kávéházat 1914-ben vette bérbe 4500 koronáért. Azóta minden évben porre került közte és a háztulajdonos között a sor. 1922-ben a törvényszék helyt adott a háztulajdonos bérlemelési keresetének.

Ez az ügy most a Semmitőszéknél van felelősség alatt. 1924-re a háztulajdonos újból föl akarta emelni a bért, az újabb emelést azonban az arbitrálo bizottság nem akceptálta mert beigazoltnak látta Weinfeldnek azt az állítását, hogy a béremlésnél alapul vett 1921-es (14.000 lej) az akkori viszonyokhoz képest, túl magas volt.

Most az 1923-as bérösszeg megállapítása végett fordultak a felül a törvényszékhez. A Kovács örökösök nevében Harinathy Károlyné az 1914-ben fizetett bérösszeg hétszeresét követelte. Ezzel szemben Weinfeld

ismét azzal érvelt, hogy az 1914-es bér nem lehet a törvényes béremlés alapja, mert az

sokkal magasabb volt, mint az akkori bérek általában. A tárgyalás folyik.

A rendőrprefektus nyilatkozik az újabb összeírásról

Nincsen ok izgalomra

A Nagyvárad Estilap tegnapi bejelentése a város lakosságának újabb összeírásáról általános izgalmat keltett. Még el sem simultak az állampolgársági összeírás körüli viharok és most a városi tanács helyett, változatosság kedvéért a rendőrség adott ki egy hirdetőmenyt amely elegendő volt arra, hogy megbolygassa a város polgárságának békés nyugalmát.

Az izgalmat előidéző rendelettel kapcsolatosan elsősorban Catana Aurél rendőrprefektust kérdeztük meg, aki az Estilap számára ma a következőket mondotta:

— Most csakugyan nem lehet ok nyugtalanságra. Az a beállítás megépen légből kapott, hogy az összeírás bizonyos lakásrekvizitációknak az előkészítése. Megnyugtathatók mindenkit, hogy itt pusztán és kizárólag statisztikai adatok összegyűjtéséről van szó és minden más kombináció koholmány.

Kérdést intéztünk a rendelet célját illetően Hrihor ügyosztály főnökéhez is, aki az újabb össze-

seírásról szóló rendeletet kibocsájtotta, s aki a következő kijelentést tette:

— Sem rekvizitálásról, sem pedig más megszorító rendelkezésről nincsen szó. Az összeírásnak egyedül az a célja, hogy a város lakosságáról pontos statisztikai adatok álljanak rendelkezésünkre, még pedig a foglalkozási ágak szerint külön-külön csoportosítva.

— Hogy a publikum mennyire tájékozatlan a rendelet értelmezésében, arra legjellemzőbb, hogy

a népesedési hivatalnak éppen a regáltbeli tisztviselők és ideköltözött más foglalkozású egyének adatai nem állanak rendelkezésére. Most éppen az a célunk, hogy minden egyes polgár belekerüljön a kimutatásba.

Nem utolsó sorban fontos még az összes írás a város lakosságának közellátása szempontjából sem. Nyilvánvaló tehát, hogy eminenter közérdekről van szó, tehát senkinek sem állhat érdekében, hogy az adatok bevallását elhallgassa.

— A nyomtatványokat már meg is rendeltük és csütörtöktől kezdve román, magyar és német szöveggel megvásárolhatók a Libreria Romanesci üzletében.

Marx kancellár benyújtotta lemondását

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: Marx kancellár ma délután benyújtotta Ebert elnöknek a kormány lemondását. A biro-

dalmi elnök a lemondást elfogadta és a kormányt az ügyek továbbvitelével bízta meg az új kormány megalakulásáig.

Vita a városi tisztviselők elbocsájtásáról a pénzügyi bizottságban

A polgármester megnyugtató kijelentése

Nagyvárad város pénzügyi bizottságának ma délelőtt ülésén dr. Bucico Koriolan elnöklésével tárgyalta az 1925 évi költségvetést. A bizottság ülésén jelen volt Maneanu közigazgatási inspektor is.

Az ülés megnyitása után Benedek Aladár pénzügyi tanácsos hozzáfogott a költségvetés ismertetéséhez. Expozéja során rátért a tisztviselők illetményeinek 50 százalékos felemeléséről szóló javaslatra.

Benedek Aladár pénzügyi tanácsos bejelentése kapcsán Hegedüs Nándor bizottsági tag szóvártette, hogy

a román nyelv-vizsgán elbukott kisebbségi tisztviselők nagyszámában vesztek el kenyérüet, ezért felhívja az inspektor figyelmét, hogy nem volna-e módjában oda-hatni, hogy ezek az elbocsájtások ne fél idején sujtsák a szegény tisztviselőket, hanem ha már kell, szukcesz-szive tavasszal, amikor a megélhetési gondok némileg enyhülni fognak.

Másodszor azt kéri, hogy

az elbocsájtottak helyébe csak akkor alkalmazzanak új tisztviselőket, ha arra szükség van, mert a város 50 millió költségetvetését a város minden egyes

Halálos autóbaleset a Fő-utcán

A vármegyei ház portása belehalt sérülésébe

Ma délelőtt az Apolló bérpálya előtt halálos autóbaleset történt. A ház előtt szállott le a villamosról Guler Nicolai, a vármegyei ház portása és amint az uttesten át akart haladni, a 15-ös számú autóbil elütötte.

Guler Nicolait olyan szerencsétlenül érte az elgázolás, hogy súlyos sérüléseivel enzméletlen állapotban kellett a biharmegyei közpórházba szállítani. Itt néhány pillanat múlva, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, — kiszenvedett.

Aki embert ölt a vadászon

Ritka értelmes fiatal parasztlégény a vádlott: Albu-Botz Teodor. Amikor bemondja nácionáléját Bogdan Manea, a büntetőtanács elnöke fejére olvassa az első és legsúlyosabb vádat:

— Tavaly karácsonykor vadászott Felsőtopa község határában. Célba vett egy őzbakot, de a golyó Pop Terentiu tanítót találta, aki holtan rogyott össze.

Bűnösnek érzi magát?

— Nem érzem magam bűnösnek, tekintetes elnök ur, mert én nem akartam agyonlőni a tanító urat. Az őzbakra céloztam, nem láttam, hogy abban az irányban áll a tanító ur is.

— De azzal is vádolja az ügyészség, hogy ruhaneműt loptott David Juontól.

— Nem loptam én! A csendőrök ütöttek-viertek, azért vallottam be előtűk!

polgára nyögi. És így új tisztviselőket csak az esetben alkalmazzanak, ha azt a közigazgatás menete feltétlenül megkívánja, mert éppen most helyezett a pénzügyi tanácsos kilátásba újabb ötven százalékos fizetésjavítást.

Dr. Bucico Koriolan polgármester válaszol elsőnek a felszólalásra. Ezeket mondja:

— Nem olyan sötét a helyzet mint ahogy Hegedüs Nándor festi.

A tulajdonképpeni intelligens tisztviselők közül alig történik elbocsájtás, hanem csupán az alacsonyabb beosztásúak és ezek közül is csupán azok, akik más hivatalokból, legtöbb mint nyugdíjas került a városhoz

Megnyugtatta felszólalót, hogy az elbocsájtások lépésről-lépésre következnek be és akiknek nyugdíjigény-jogosultságuk van az megfogja kapni nyugdíját.

Ezután Benedek Aladár számokkal igazolja, hogy az elmúlt öt év alatt fokozatosan történtek az elbocsájtások.

Végül Maneanu inspektor szóval fel és megkérdezi, hogy stabilizálták-e a tisztviselők számát, mert ő a maga részéről szintén helvesnek tartja a stabilizálást és kéri, hogy fölösleges létszámszaporítás a jövőben ne történjék.

Ezután a bizottság rátért a költségvetés egyes pontjainak megvitatására.

Fedák Sári bűnvádi feljelentési lell impresszáriója ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Newyorkból jelentik: Ismeretes az az affér, amely Fedák Sári és Hódossy amerikai impresszárió közt keletkezett. Hódossy rendezte Fedák amerikai turnéját és az elszámolás körül differenciák támadtak. Az ügy hetek óta foglalkoztatja a pesti sajtót. Most Fedák Sári bűnvádi feljelentést tett az impresszárió ellen csalás és lopás címén, egyben huszezer dollár kártérítést követel tőle.

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

„ALLANDÓ“ Távollétem miatt sajátos levelet későn vettem. Elnézését kérvén várom levelet, hogy válaszolhassak, lehetőleg címét is, fogadja hálás kézesőkom G. Z. 857

A. Magdának levele van. A. Magda nevére már egy hét óta boesánatot kérek. Kézesők. 858

B...r. Borzasztóan hiányzol és várok újabb hírt tőled. Huszadika előtt vagy huszonevadika után jöjj, ha oda nem utazhatunk együtt. Szeretlek és esőköllak. Szeress. 859

DRAGA szívem! Parfümeodat kívánságodhoz képest a Savoly illatszertárban vásárolhatod ki, ahol délután találkozzunk. 863

LAKÁS

BÉLA kert lakásnak azonnal kiadó. Ugyanott vendéglő felszerelés olcsón eladó. Értekezni Grosz Bélával, Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. 850

2 ágyas butorozott szobát keresek konyha használattal, Heisler, Pital Mihail Viteazul (Nagypiac-tér) 3. 851

EGY háromszobából és előszobából álló lakás, amely irodának is alkalmas, a város központjában kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁS

GYERMEK mellé megbízható leány felvétetik. Kovács, Nyomda-utca 4. 854

MAGYAR, német, román levelező, mérlegképes könyvelő felvétetik, perfect gépirás megkívántatik. Kovács Testvérek, Strada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. 861

LAPKIHORDÓ asszonyt fizetéssel felvesszünk. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 860

MINDENES szakácsné vidékre gyermektelen párhoz felvétetik. Cím Palace épület III. emelet. 849

ÜVEG- és polcellán kereskedőségét román, magyar nyelvismerettel január 1-re állást keres. Megkereséseket „Elsőrangú” jellegre kiadóhivatal továbbít.

UTAZÓ, agilis, bármely szakmában állást keres. Megkeresések „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1134-11

PERFECT román kisasszony bármilyen üzletbe pénztárhoz vagy kiszolgálónak ajánlkozik. Gheorgescu Rózsi-ka, Strada Nicoalea Zsiga (Lukács György-utca) 13. 836

ADÁS-VÉTEL

PATENT ARUHÁZ Nagyvárad legolcsóbb harisnyauzlete. Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. 1134

SCHUNDA-féle pedálos eimbalom eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 822

UJSÁGPAPIR (maculatura) nagy mennyiségben kapható a Hegedüs Hirlapirodában. 770

2 drb utazóbunda eladó. Str. Vlahuta (Szent János-utca) 80. 855

MIKSZATH összes műveit diszkussióban megvételre keresem. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 697

Románia Magyarország és az egész világ

bármely lapjába eredeti tarifa mellett vesz fel hirdetéseket

Rudolf Mosse hirdelési vállalat r. l.

Fiók: Oradea-Mare, str. Iosif Vulcan 1. szám

Igazgató: Faragó Rezső.

Felvilágosítás, tanács, levelezés díjtalan.

Telefon: 693.

Telefon: 693.

Új cipőüzlet MEGNYILT! Új cipőüzlet

A Nagyváradai Cipészek Értékesítő Szövetkezetének cipőüzletében **Str. General Mosoiu (Kert-u.) 4. sz. a.** kaphatók a legjobb minőségű rendkívül szép kivitelű cipők.

Elsőrendű áruk. 1110 Olcsó árak.

Több ezer pár cipő raktáron. Eladás nagyban és kicsinyben.

Új cipőüzlet MEGNYILT! Új cipőüzlet

GARDEROB szekrényt keresek azonnalra. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 720

ITALMÉRÉST forgalmas helyen percentre bérbe vennék. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 535

KÉTCSÖVŰ vadászfegyver jó állapotban eladó. Megtekinthető a Savoly illatszertárban. 752

38-39-es hőcipőt (nőit megvételre keresek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 800

HEGYESORRU jó női korecsót megvételre keresek. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 862

HÁROM méter magas, három széles üveg fal és egy nagy szárnyas ajtó eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 848

SZÉPIRODALMI könyveket megvételre keresek, Jurgovszky Vilma Szalonca, Székely-nyomda. 823

100 kötetes Jókai műveket, 50 kötetes klasszikus regénytárat, Mikszath összes műveit megvételre keresem. Hercz Sári Margitta. 859

IRÓASZTAL dupla 2 személyes, teljesen jókarban eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 813

KÖZPONTBAN levő 2 nagy utcai szobából álló akasomat elcserelem lelépés ellenében kisebbel. Cím az Amerikai Büffében, Baross-utca 9. 1112-1

ÚJ angol bunda pézsmá béccsel, opossum gallérral eladó ifj. Erdősnél. 852

Ma este fél 7 órakor könyv, kép, porcellán, játék és műtárgy

árverés lesz

a 1080

Dorotheumban

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT a garasos hirtől a Kereskedelmi Csarnokig egy zöld posztó sapka, becsületes megtaláló hozza be a Hegedüs Hirlapirodába. 844

ZONGORA bérbeadó. Strada Nicoalea Zsiga (Lukács György-utca) 14 Délután 1-5. 856

Karácsonyi

művész levelező-lap

100 drb. Lei 145.-

1000 drb. Lei 1380.-

Mégay és László

papirkereskedésében Str. Avr. Jancu (Kossuth-utca) 2. 1131-1.

ASZODINÁL, SAS-PALOTA

vásároljon karácsonyra

Mazsolát, kilója 68 Lei, darált mákot, Tea-rumot literje 30 Lei. 400

Friss karácsonyi cukrokat és szalon-cukrokat

Megérkeztek 1078

elsőrendű kül- és belföldi képkeret-lécek

BLAU DEZSŐ-höz

Str. Alexandril (Teleky-utca) 35

Két egyszobás, egy két szoba fürdőszobás lakás, egy üzlethelyiség központban átadó. 905

„CRISANA”

Str. Alexandri (Teleki-u.) 24. Három szobás modern lakást keresek magas lelépéssel központban.

HERBST óras és ékszerész mai naptól minden elfogadható árért áru! Bulev. Regele Ferdinand No. 9. 14 karátos arany karóra 900 lei. Nickel óra 158 lei. Ébresztőóra 175 lei. Női nyaklánc 14 karátos arany 300 L. Női aranygyűrű 180 lei. Arany karikagyűrű 350 lei. Briliáns gyűrű 600 lei. 14 karátos arany gramja 90 lei és munkadíj. Ezüstárak grammja 5, 6, 7 L. Próbálja meg, nem bánja meg 180

Ábrahám Arthur

Rimanócy-utca 4 sz. Harisnya és kötött-áru üzletében megérkeztek

a kiválóan szép női és gyermekharisnyák.

Olcsó karácsonyi vásár.

x Die Bühne, a legjobban szerkesztett bécsi Színházi újság. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Megnyilt az új tolltépőde

Zárda-utca, a zsidó templommal szemben ahol egy libatollért 1056

30-35 leit fizetnek.

Ebédülő keleti perzsa

nálam bizományosan, sürgősen eladó.

STERNBERG Kishidő.

Képes könyvek, Mesés könyvek, Ifjusági iratok

december 6-tól

25-ig sehol nem létező olcsó áron árusítatnak a

Hegedüs Hirlapirodában

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény ételzsír, mert tiszta, egészséges és szopora

Kosorul előállítva, szigoruan az orthodox izr. rituelek szerint Fuchs Benjamin nagyváradi orth. főrabbi ur felügyelete alatt

Készíti a Fabrica Phenix S. a. R. Bucuresti.

Oradea-marei képviselő: FISCHER EMIL Parcul Stefan cel mare 11. — Telefon 962

Sonnenfeld Adolf részv. társ.